

KUNSKAP FÖR LANDETS FRAMTID

Fältrappen

NUMMER 2 • MAJ 2026

Hushållnings
sällskapet

Innehåll

Hushållningssällskapens växtodlingsrådgivare ger svar på:

- 1 Hur är läget i fält i ditt område?**
- 2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?**
- 3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?**

Frågorna är besvarade den 25–26 maj, 2026.

Vi reserverar oss för att läget kan ha förändrats sedan dess. Vänligen kontakta våra rådgivare för dagsfräsch rapport. Kontaktuppgifter finns på respektive rådgivares sida samt på hushållningssallskapet.se – skanna koden nedan.

Text: **Boel Trulsson**

Bilder: **Hushållningssällskapet**

Bild sidan 1: Höstvetete i Västra Götaland, **Martin Niklasson**

HITTA DIREKT

Erik Häggbom, Öjebyn	3
Henrik Bergman, Bollnäs	4
Marlene Lindenthal, Stora Skedvi	5
Marcus Eriksson, Uppsala	6
Fredrik Ahlberg, Strängnäs	7
Agnes Radovic, Örebro	8
Lina Ulf Delprato, Karlstad	9
Ylva Johansson, Vreta	10
Svante Andersson, Skara	11
Martin Niklasson, Kungälv	12
Andreas Svensson, Huskvarna	13
Lennart Wiklund, Råde	14
Clara Kjellström, Roma	15
Sofie Pålsson, Falkenberg	16
Birgitta Jonasson, Bräkne-Hoby	18
Mats Håkansson, Hörby	19
Olof Pålsson, Borgeby	20

FÄLTRAPPORTEN från Hushållningssällskapet visar läget i fält från norr till söder med regelbundna rapporter över odlings säsongen. Rapporten baseras på intervjuer med Hushållningssällskapets växtodlingsrådgivare över hela landet och ger en inblick i vad som är aktuellt i växtodlingen när det gäller skördeprognoser, sjukdomstryck, insektsangrepp, kväveupptag och mycket annat.

REDAKTION

Ebba Hellstrand, växtodlingsrådgivare, 070-562 02 12, ebba.hellstrand@hushallningssallskapet.se

Frida Lindström, växtodlingsrådgivare, 0730-551075, frida.lindstrom@hushallningssallskapet.se

Boel Trulsson, intervjuer och text, boel.trulsson@trulssonmedia.se

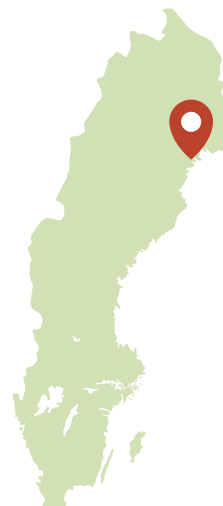
HITTA RÅDGIVARE

”Vårsäden har fått en bra start.”

Erik Häggbom

Biträdande försöksledare, Hushållningssällskapet Norrbotten-Västerbotten
erik.haggbom@hushallningssallskapet.se, 070-247 97 96

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Vårbruket har gått bra i området, en del sådde ovanligt tidigt, i början av maj och det ser generellt bra ut, vårsäden har fått en bra start.

Det är mycket som har utvintrat i området.

Förstaårsvallarna ser bra ut, medan de äldre ser sämre ut. Vallarna drar nytta av både värme och nederbörd och förstaskörden bör vara igång om två till tre veckor.

Det har kommit väl mycket regn de senaste dagarna men det borde inte vara något problem.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

De flesta har täckt årets behov, men man funderar inför kommande år och man kanske väljer att ge minsta möjliga givor i höst för att spara på kvävet. De som har egen flytgödsel använder den i första hand.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Enstaka lantbrukare har valt att ha blommande fältkanter, men annars förlitar man sig på att det naturligt finns en god mångfald samt att man odlar mycket vall i området.

”Vallarna växer så det knakar”

Henrik Bergman

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

henrik.bergman@hushallningssallskapet.se, 073-039 14 16

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det såddes inte mycket i höstas och mycket utvintrade, men det som finns kvar ser bra ut.

De vårsådda grödorna ser bra ut, det var ett tidigt, men utdraget vårbruk men nu är det mesta sått. Det har kommit regn, 20–25 mm de senaste veckorna, som än så länge är tillräckligt.

Vallarna ser bra ut och de växer så det knakar. Man bör komma igång med förstaskörden runt den första juni.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det finns ett något lite större intresse för rötrest och många lantbrukare använder den teknik som finns tillgänglig för att på ett noggrant sätt kontrollera grödornas kvävebehov.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

En del sår blommande fältkanter, men annars är området i sig sådant att det redan finns en god mångfald tack vare det varierande landskapet med mycket skog.

Vårraps

”Vallarna nära nog exploderade i helgen.”

Marlene Lindenthal

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
marlene.lindenthal@hushallningsallskapet.se, 072-092 16 28

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Efter lång väntan kom det äntligen regn, runt 30–50 mm i området. Trots det är det ändå torrt i marken. Regnet gav gödseffekt i höstvetet och i vallarna, men det blev lite för sent. För lite kväve och torka har gjort att sidoskott i höstvetet aborterats och det var inget som behövdes efter den hårda vintern.

Det vårsådda som såddes i fuktig jord ser väldigt bra ut, medan det som såddes i torr jord först grodde tack vare regnet som kom. En del fält har dock fått skorpa efter regnet. Totalt sett har det ändå varit en bra uppkomst.

Vallarna tog fart och nära nog exploderade i tillväxt i helgen som gick, men nu är det kallare igen och utvecklingen går långsammare och vädret ser lite ostadigt ut framöver. De konventionellt odlade vallarna ser tjocka och fina ut, men det är inte så mycket material, medan det i de ekologiskt odlade vallarna syns att mineraliseringen inte kommit igång på grund av kylan och den torra väderleken.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Funderingar finns, men det är främst det höga priset på fosfor som gör att man tänker till. Lantbrukarna i området tittar bland annat på slam, framför allt till jordar som försumrats länge och det finns behov av att höja fosfor- och kaliumnivåerna. För övrigt väntar man tills de nya gödselpriserna släpps.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Man gör inte så mycket för den biologiska mångfalden i området, då det redan finns goda förutsättningar genom det brutna landskapet. Dock finns det en del som har blommande åkrar och även de som sår solrosor, dock är det mest tänkt till självplock.

”Intresset för rötrest ökar.”

Marcus Eriksson

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult

marcus.eriksson@hushallingssallskapet.se, 070-252 62 25

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Mycket av det höstsådda har utvintrat och körts upp men det finns geografiska områden som klarat sig bättre till följd av stabilare/tjockare snötäcke. Det som är kvar har stått och stampat på grund av kylan men har nu börjat ta upp kväve och har tagit fart. Höstvetet är i de tidigaste lägena i DC 37 och det är dags att ta beslut om kompletteringsgiva av kväve och svampbekämpning. Man har sett angrepp av DTR, framför allt i system med reducerad jordbearbetning med vete efter vete och mycket växtrester. I början på veckan hittades även enstaka blad med gulrost men förekomsten är inte i närheten av vad den varit de två senaste åren.

Det vårsådda ser väldigt fint ut, det kom bra med regn efter sådden, vilket var gynnsamt för grödorna. Man är igång med ogräsbekämpningen.

Frosten har gjort att vallarna utvecklats långsamt, men de har tagit fart nu och förstaskörden kör igång denna vecka.

Generellt sett har det varit segt med kväveupptaget men det har kommit igång nu och det ser gynnsamt ut, framför allt för vårgrödorna.

Gulrost i höstvete

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Intresset för rötrest ökar. De som redan är igång tenderar att utöka användningen och det är en del som är intresserade av att börja använda rötrest, men det är lång förberedelse eftersom man måste bygga gödselbrunn för lagring.

Det funderas en del kring om man ska satsa på kvarn-vete eller nöja sig med att ge mindre kväve och få fodervete istället.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Allt fler lantbrukare satsar på blommande fältkanter och blommande åker, då det är ekonomiskt gynnsamt.

Många lantbrukare har ett mer återhållsamt förhållningssätt för insektsbekämpning på våren, för att skydda nyttoinsekterna.

Bra läge för ogräsbekämpning i ärter

”Förstaskörden har precis kommit igång.”

Fredrik Ahlberg

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
fredrik.ahlberg@hushallningssallskapet.se, 072-402 563 628

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har kommit en del regn på sistone, upp till 30 mm.

Höstsåden ser bättre ut nu efter regnet och den tar upp kväve. Ogräsbekämpning har gjorts.

Höstrapsen är i slutet av full blom och den ser bra ut, förutom att den på sina ställen är lite luckig. Det har inte varit något större angrepp av rapsbaggar.

Vårsåden har kommit upp fint och den har etablerats bra efter regnet och ser fin ut nu. Ogräsbekämpning är på gång.

Det är lågt insekts- och svamptryck i spannmålen.

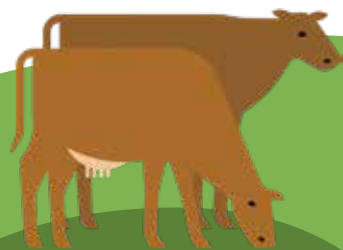
Förstaskörden har precis kommit igång och vallarna ger lite mindre än normalt, men de har kommit igång att växa efter regnet.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

De flesta kör som planerat i år, men det verkar finnas ett ökat intresse för slam.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Många sår in sämre fält eller delar av fält samt fältkanter med blomblandningar eller solrosor. En del väljer att söka stöd för det men inte alla. Det finns även en del naturbeten i området.

”En del lantbrukare ställer ut höbalar för humlor.”

Agnes Radovic

Växtodlingsrådgivare, HS Konsult
agnes.radovic@hushallningssallskapet.se, 070-329 17 84

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Regnet som kom gjorde gott och gav vårgrödorna och den höstvetete som klarat vintern en skjuts. Det kom mellan 30 och 60 mm i området. Många lantbrukare funderar över sortval inför höstsådden i år, på grund av den omfattande utvintringen.

Det finns en del stora ogräs i höstvetetet, eftersom det varit besvärligt att få till bekämpningen. Först var det för kallt, därefter regnade det och nu blåser det för mycket. Det är lågt insekts- och svamptryck i området, dock har man sett lite angrepp av vetets bladfläcksjuka.

Höstrapsen har tagit mycket stryk av frosten och det är glesa bestånd. En del har svampbekämpats. För övrigt har man gjort de insatser som krävs och nu är det bara att invänta skörden.

Vårgrödorna ser väldigt fina ut och man börjar med ogräsbekämpningen nu.

Vallskörden börjar denna vecka. Vallarna såg lite kläna ut, så det regn som kom gjorde gott.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Allt fler funderar på att sprida slam på grund av de höga fosforpriserna. Enstaka lantbrukare funderar på att inte gödsla alls till hösten eller på att väsentligt dra ner på gödslingen, men de allra flesta anser att man måste gödsla om man vill ha en bra gröda och en vettig skörd. En del har funderat på rötrest men har man inte tillgång till gödselbrunn för lagring blir det komplicerat.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

En del lantbrukare ställer ut höbalar för humlor och andra insekter. Många tillämpar blommande åker och blommande fältkanter, inte bara med biologisk mångfald i tankarna utan även som ett sätt att räta ut fält och på så sätt förenkla för bearbetningen av fälten.

Några lantbrukare har valt att plantera lähäckar med blommande buskar.

”Det vårsådda ser jämnt och fint ut.”

Lina Ulf Delprato

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
lina.ulf.delprato@hushallningssallskapet.se, 054-54 56 12

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det vårsådda börjar komma upp och är i varierande utvecklingsstadier. Det ser jämnt och fint ut.

Det höstsådda som inte körts upp börjar närma sig flaggbladsstadiet.

Höstrapsen är i full blom och det finns luckiga bestånd, men den ser över lag bra ut.

Gräset i vallarna börjar gå i ax och man kommer förmodligen att börja med förstaskörden i denna vecka. Vallarna ser fina ut.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Lantbrukarna i området tenderar att köra enligt plan och pratar inte så mycket om alternativa lösningar. En och annan har dock stående gödselbrunnar och ser över möjligheten till att köpa in stallgödsel eller biogödsel som komplement. Det upplevs även ännu viktigare att lägga den gödsel man har vid rätt tidpunkt och i rätt mängd.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det är ganska mycket brutet landskap med små skiften som i sig är bra för den biologiska mångfalden. En del lantbrukare har satsat på blommande fältkanter och blommande åker.

”Man letar efter billigare växtnäring.”

Ylva Johansson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Östergötland
ylva.johansson@hushallningssallskapet.se, 070-829 08 56

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det var rejäla frostnätter i mitten av maj, ner till minus åtta grader, vilket påverkat grödorna negativt, framför allt tog lusernen och rapsen stor skada av kylan med lokala skillnader. För snart två veckor sedan kom en del regn i området, mellan 8 och 50 mm, med de högre mängderna i västra delen av området och lägre i de östra delarna. Den vårsådd som inte hade grott samt vallinsådderna har tagit sig fint efter detta regn.

Höstraps belägen i svackor tog mycket stryk av frosten, blommorna frös sönder och vi räknar med kanske 10 till 20 procent lägre skörd där detta hände. Regnet har räddat upp höstrapsen. Utan regnet hade skadorna sannolikt blivit värre.

I höstsåden ser man att kväveupptaget börjar stiga sedan regnet och värmen. Den har blivit grönare och växer bra och är nu i DC 37 vilket är något senare än normalt, men än så länge kan grödan komma i kapp.

Vårspannmålen ser generellt bra ut, men på sina ställen är det lite ojämn uppkomst, främst beroende att man sått för grunt och utan kontakt med markfukt, men nu efter regnet har allt grott.

Ogräsbekämpningen i höstspannmålen har tagit bra och det är behandling i vårgödor som är under pågående, det har än så länge varit blåsigt och därmed svårt att hitta bra tillfällen för sprutning. Vi har än så länge inte sett några svampangrepp.

Det är ganska mycket viltskador i år, främst orsakade av vildsvin. Det var ett ollonår ifjol vilket gjorde att fler kultingar överlevde. Det är främst skador i ärt- och åkerbönsfält, i vissa fall så allvarliga att fälten körts upp. Skador orsakade av tranor är också mer omfattande än vad de brukar vara.

Vallarna har börjat sträcka på sig och förstaskörden beräknas att sätta igång i veckan veckan, hos de lantbrukare som satsar på foder till mjölkkor. Vallarna ser ok ut, men det blir inga toppskördar i förstaskörden.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Växtodlarna pratar mycket om slam och man letar efter billigare växtnäring, som exempelvis biogödsel, främst som billigare fosforkällor. Man pratar även om investeringar i satellitbrunnar för att lagra biogödsel alternativt kunna ta emot flytgödsel av de djurproducenter som har ett överskott. Lantbrukarna som har tillgång till egen stallgödsel är mindre drabbade av de skenande gödselpriserna. Det gäller för alla att sprida sina risker i försäljningsstrategi. Hålla koll på sina produktionskostnader och sätta ett ”lägsta” försäljningspris som man har råd att teckna spannmålen för. Olika avtal för att sprida riskerna brukar generellt vara ett säkrare kort.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Ett flertal lantbrukare har valt att så blommande åker i år, det ser dessutom lönsamt ut i kalkylen jämfört med vårspannmål. En del lantbrukare ställer ut gamla balar till humlorna vid fältkanter och vid åkerholmar. Rådgivarna ger vallodlarna råd om att lämna en remsa när de slår sina vallar, vilket är positivt för pollinatörer och vilt.

”Regnet som kom gjorde gott.”

Svante Andersson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
svante.andersson@hushallningssallsskapet.se, 0511-248 18

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Generellt sett ser det ganska bra ut i fält. Regnet som kom gjorde gott och grödorna är friska, det finns ytterst lite svamp och inga insektsangrepp.

Det som är kvar av höstsåden ser bra ut.

Vårsåden ser fin ut, den utvecklas i lugn och ro och det är jämn uppkomst.

Många börjar med förstaskörden idag. Det ser ut att bli hög kvalitet med bra värden och hyggliga mängder.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det funderas en del på alternativa gödselmedel, dock har man haft dessa funderingar även innan kvävepriserna sköt i höjden. Det pratas mycket om rötrest eftersom det byggs en stor biogasanläggning utanför Grästorp. Många överväger att använda slam för att

komma åt billigare fosfor, det är alltså inte bara kvävepriset som skapar tankar utan även priset på fosfor. Det är viktigt att vara på hugget när det nya gödselåret öppnar.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det sås mycket blommande åker i området och det ekonomiska incitamentet påverkar.

Att man jagar bort djur från fälten innan man börjar med vallskörden kan också ses som positivt för mångfalden, samtidigt som man slipper problem med kadaver i sitt grovfoder.

Några lantbrukare har anlagt dammar och våtmarker.

I områden med mycket vilt kan mångfalden skapa problem och man måste lösa problem med viltskador genom skydds jakt.

Frostskadat korn

Vildsvinsbök

”Det finns gott om rötrest i området.”

Martin Niklasson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Västra
martin.niklasson@hushallningssallskapet.se, 0521-72 55 22

1 Hur är läget i fält i ditt område?

I höstspannmålen närmar man sig tiden för kompletteringsgödslning. Vårt råd har varit att ge hela behovet i grundgivan för att få en tätare gröda i de fält som var skadade efter vintern. Nu ska man fatta beslut om man ska kompletteringsgödsla eller inte. Nollruta/maxruta ska användas.

I höstrapsen kan det vara aktuellt med bekämpning av bomullsmögel, framför allt i tjockare grödor som fått regn under blomningen. Många gör en riskvärdering baserad på erfarenheter från tidigare år. En behandling ger oftast ett positivt resultat, även vid lägre angrepp.

Vårsåden ser riktigt bra ut. Det var kallt vilket ledde till sådd som var senare än önskvärt. Bestockningen är god och det har kommit en del nederbörd.

Förstaskörden är igång i de södra delarna av området, vilket är ovanligt sent. Vallarna ger inte så bra avkastning, då tillväxten bromsades av frostnätter och kanske även vinterskador

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det höga kvävepriset kan leda till att de som tidigare valt att sälja sin stallgödsel till ekologiska lantbruk nu bestämmer sig för att behålla sin gödsel. Dock minskar antalet ekolantbruk i området.

Det finns även gott om rötrest i området, till ett lågt pris, och det kan komma att vara aktuellt även för konventionella lantbruk att använda detta, oberoende av kvävepriset. Det kräver dock lagringsmöjligheter i form av gödselbrunn med tak.

Någon lantbrukare har valt att odla mer baljväxter istället för spannmål.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det är ganska populärt med blommande åker, men man upplever en viss tröghet i området. På spannmåls-gårdar med lite sämre jordar tenderar intresset att vara högre. De blommande fältkanter som tillämpades för några år sedan har försvunnit igen.

Våraps

Vårkorn

”Betesmarker som gynnar den biologiska mångfalden.”

Andreas Svensson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Jönköping
andreas.svensson@hushallningssallsskapet.se, 070-829 09 71

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Regnet som kom för två veckor sedan räddade grödorna i området. Dock är flera grödor frostskadade och därmed korta och eftersatta, men de vaknade till liv efter regnet.

Vallarna varierar mycket i området, dels geografiskt men man ser även skillnader relaterade till fröblandningar. Förstaskörden är igång i området och det är bra i värden i skörden.

Det vårsådda kommer fint nu och ser lovande ut.

Det höstsådda varierar mellan att vara ok och att vara bra, men inget är riktigt bra, och det riktigt dåliga har man kört upp. Man är igång med ogräsbekämpning i de höstsådda grödorna och man håller koll på svampangrepp. Hittills har man endast sett små angrepp av mjöldagg, men inget som nått bekämpningströskel.

Majsen är uppkommen och många odlare är bekymrade för fritflugangrepp då man inte fått dispens för den produkt som man brukar använda mot denna skadegörare.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Lantbrukarna, främst de som inte har animalieproduktion, funderar på något som ersätter köpt fosfor och kalium. De söker bland annat höns gödsel, slam, rötrest och hästgödsel.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Då det finns mycket animalieproduktion i området finns det även mycket slåttervallar och betesmarker som gynnar den biologiska mångfalden. Det finns de lantbrukare som exempelvis väljer att inte bearbeta ut i hörnen på fälten, man sår in klöver som mellangröda och låter den blomma för att gynna pollinatörer. Det finns någon lantbrukare som har valt att inte slå sina vägkanter förrän i slutet av juli.

”Stallgödsel används som grundgödsel.”

Lennart Wiklund

Växtodlingsrådgivare, Rådgivarna Sjuhärad
lennart.wiklund@radgivarna.nu, 0325-61 86 52

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det har kommit lite regn senaste veckan och i helgen har det varit lite varmare och framför allt har nätterna inte varit så kalla. Total nederbörd sedan gödslingen den tionde maj är 35 mm.

De höstsådda grödorna har stått och stampat, men nu när det blivit lite varmare börjar de sträcka på sig. Några fält är ogräsbekämpade.

Vårspannmålen och majsens har nyligen kommit upp. En del majs såddes för tidigt, i kall jord, och majsens har påverkats av frostnätterna, men den kommer förmodligen att repa sig.

Förstaskörden är igång och vallarna har sett lite tunnare ut, men det har hänt mycket den senaste veckan/helgen. Utvecklingen kan ha gått så snabbt att allt kväve som tagits upp inte har hunnit omvandlas till protein, vilket resulterar i ett för högt innehåll av nitrat, vilket i sin tur kan orsaka förgiftning. Därför är det extra viktigt med analyser av grovfodret så att man kan göra rätt fodermix. Det är regn på gång i slutet av denna vecka och även i nästa, vilket gjort att man fattat beslut om att slå tidigt och ta en lite mindre skörd med bra värden. I stället satsar man

på en högre andraskörd och gödslar efter behov tillsammans med restkvävet som finns kvar i marken. Klippningarna visar att vallen har tagit upp ca 80–90 kg kväve av gödslade 120 kg/ha.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det är inget som diskuterats i området. Däremot har man varit försiktiga när det gäller gödsling av höstsåden. Man avvaktar och vill se hur den utvecklas. Stallgödsel används som grundgödsel i området och man kompletterar sedan med kvävegödsel, exempelvis kalksalpeter.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det finns blommande fältkanter i området, men även mycket brutet landskap vilket även det gynnar den biologiska mångfalden

”Höstspannmålen är torkstressad.”

Clara Kjellström

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Gotland
 clara.kjellstrom@hushallningssallskapet.se, 072-071 68 47

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det börjar bli torrt, hittills har man endast fått några enstaka millimeter nederbörd i vår.

Höstspannmålen är torkstressad, men i och med att det varit kallt har stressen hållits tillbaka. Ett fält har haft gulrost och mjöldagsgrepp förekommer allmänt. De flesta har ogräsbekämpat. Höstrapsen är ganska fin men en del fält har varierande nivå av frostskador. Det vårsådda ser ok ut men det måste komma regn snart.

Vallarna har kommit igång långsamt och är allmänt torkstressade. Förstaskörden har börjat tas, i vissa fall för att hinna ta skörden innan det torkar ner.

Sådd av morötter har påbörjats.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det pratas om de höga kvävepriserna men hittills inte om alternativa lösningar.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Några lantbrukare har blommande åker och en del lantbrukare har anlagt våtmarker. Blommande åker kan vara ett sätt att räta ut ojämna fält. Många lantbrukare sköter också betesmarker med höga biologiska och kulturhistoriska värden.

”Nollrutorna är ett viktigt redskap i beslutet.”

Sofie Pålsson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Halland
sofie.palsson@hushallningssallskapet.se, 070-025 14 24

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Höstsåden ser bra ut där det kommit tillräckligt med regn, medan den i andra områden börja lida av torka. Det är ett lågt svamptryck, men man har sett enstaka angrepp av mjöldagg, dock väsentligt färre angrepp än 2025. Man har inte sett några insektsangrepp än. Totalt sett ser höstsåden ren ut och det har varit en långsam utveckling av grödan. Man är igång med mätning av nollrutor för att kunna anpassa kompletteringsgivorna av kväve.

Vårsåden ser riktigt bra ut, förutom där det är lera och man vårplöjt, vilket skapat ett sämre bruk med kokig och mycket torr jord och därmed sämre uppkomst.

Höstrapsen är i full blom och man är igång med bekämpning av bomullsmögel. Man ser enstaka rapsvivar. Några lantbrukare har innan blomning bekämpat rapsbaggar.

Majsen är på väg upp och likaså potatisen. Ogräsbekämpningen är igång i potatisen och man funderar på ogrässtrategier nu när herbiciden Sencor inte längre får användas.

Mjolkproducenterna i området är igång med första skörden, och än så länge är det svårt att säga någon exakt mängd. Det verkar just nu inte vara några jättestora skördar, eftersom det varit kallt och torrt.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Alternativa gödselmedel diskuteras inte i någon högre grad. Det finns många animalieproducenter i området och det gör att stallgödsel är lätt att få tag på. Många lantbrukare har kontrakt med kvarnar som inte tillåter att man använder slam. De flesta lantbrukarna har sitt årsbehov av kväve hemma, men man funderar en gång extra innan man fattar beslut om spridning och nollrutorna är ett viktigt redskap i beslutet.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det finns en hel del blommande fältkanter, både ett-åriga och fleråriga. Det finns en del skyddszoner runt vattendrag och mägerhål. En del lantbrukare väljer att spara blommande buskar och träd istället för att såga ner dem längs dikeskanter. Det anläggs en del våtmarker. En enkel åtgärd för att anpassa sig efter nutidens stora maskiner, som 36 meters sprutor, är att man släpper hörn och andra svåråtkomliga fältdelar och istället nyttjar dessa ytor för mångfaldsåtgärder.

Det finns ett stöd för småbiotoper som en del lantbrukare drar nytta av, man anlägger exempelvis lähäckar.

Det är i princip ingen som ångrar att man gjort dessa insatser, man är istället stolt. Det är även positivt med uppmärksamheten från allmänheten för dessa insatser.

Bilder på nästa sida ►

Höstraps i full blom

Höstkorn

Hönshirs i vårkorn

Nollruta kväve i höstvetete

”Det kommer fler frågor om prissättning på flytgödsel.”

Birgitta Jonasson

Växtodlingsrådgivare, Hushållningssällskapet Kalmar Kronoberg Blekinge
birgitta.jonasson@hushallningssallskapet.se, 070-602 54 20

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Det är torrt och det behövs vatten. Det regn som kom för någon vecka sedan räddade höstgrödorna till viss del, trots det lider höstsåden på lätta jordar av torkan nu. Det är obefintliga eller små svampangrepp och man har generellt inte gjort några tidiga svampbekämpningar, men i och med värmen som kommit nu, kan det bli aktuellt att svampbekämpa inom kort.

Vårsåden ser hyfsad ut över lag.

Majsen är sådd och den börjar komma upp nu.

Man började med förstaskörden i förra veckan. Vi uppfattade det som om det var liten mängd, men tillväxten dagarna innan skörd var god tack vare värmen, så bedömningen är att förstaskörden bör bli bra.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det kommer fler frågor om prissättning på flytgödsel nu, den har fått ett högre värde, men de flesta har kontrakt och spridningsavtal, vilket gör att avsättningen för gödseln redan är löst.

Majoriteten av lantbrukarna har kvävegödsel hemma för hela året, men det finns de som inte har kväve att ge inför andraskörden och de hoppas på lägre pris.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Det finns många mjölkproducenter i området och en del drar nytta av de poäng man kan få genom sitt kontrakt med Arla när man odlar en artrik vall.

Det finns de som har blommande fältkanter och blommande åker, men det är inte vanligt förekommande.

”Förstaskörden är i full gång till mjölkande och växande djur.”

Mats Håkansson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne

mats.hakansson@hushallningsallskapet.se, 010-476 22 83

1 Hur är läget i fält i ditt område?

Höstvetet ser bra ut och är i stadium 37-39, flaggbladet ute. Kväveupptaget kom igång bra efter regnet för två veckor sedan och höstgrödorna börjar ändra färg. Det är väldigt lågt svamptryck i området. Det finns en del ogräs, men generellt sett är det god effekt av de ogräsbekämpningar som gjordes i höstas, dock varierar det en del.

Höstrapsen är förbi full blom och den ser generellt bra ut, men det varierar. En del av höstrapsen lider av dålig etablering i höstas, på grund av att det var torrt. Det finns en del rapsvivar och många har bekämpat eller ska bekämpa.

De vårsådda grödorna, mestadels vårkorn i området, ser överlag bra ut med god uppkomst. På enstaka fält har man delvis sått i för torr jord och utsädet har då inte grott. Denna vecka och förra är många igång med ogräsbekämpningen i vårkornet.

Uppkomsten av vallinsädderna varierar, många har sått i torr jord, men man hoppas att regnet som kom för två veckor sedan gjort effekt.

Förstaskörden är i full gång till mjölkande och växande djur. Det är betydligt lägre avkastning än 2025, detta beror på kombinationen torka och frostnätter. Även om det var en torr vår 2025 slapp man frostnätterna.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

Det är inget som diskuterats än. Många av kunderna har tagit hem sitt gödselbehov för året. Det är många mjölkproducenter bland kunderna vilket gör att dels har gott om stallgödsel, dels inte får använda slam på grund av avtalet med sitt mejeri.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Många satsar på blommande fältkanter, en del sätter ut halmbalar som lockar humlor. En kund har byggt kombinerad våtmark och bevattningsdamm.

Vall i mellersta Skåne

”Det är tydligt i vilka fält som renkavlen är resistent.”

Olof Pålsson

Växtodlingsrådgivare, HIR Skåne
olof.palsson@hushallningssallskapet.se, 010-476 22 90

1 Hur är läget i fält i ditt område?

De höstsådda grödorna ser bra ut. Regnet som kom för två veckor sedan gjorde väldigt gott och det varar än, i alla fall på de starkare jordarna. Man kan se att renkavlen sticker upp ovanför grödan och det är tydligt i vilka fält som renkavlen är resistent. En del av lantbrukarna har bekämpat rapsvivar i sin höstraps och eventuellt kan det bli aktuellt att bekämpa skidgallmygga.

Vårsåden ser bra ut, den har bestockat sig väl i kylan och när det nu blir varmare och torrare går den in i skottreduktionsfasen.

Socketbetorna har lidit lite av kylan.

Potatisen ser bra ut och det är särskilt positivt eftersom det är många nya odlare i området.

2 Funderar dina kunder på alternativa gödselmedel nu när kvävepriset är högt? Vilka i så fall?

De flesta lantbrukarna har täckt sitt behov för innevarande år vilket gör att än så länge är det inte mycket diskussion. Det pratas lite om grüngödsling med klöver som mellangröda.

3 Vilka åtgärder gör dina kunder för att gynna den biologiska mångfalden i odlingslandskapet?

Arealen av blommande åker har nästan fördubblats i år. En del lantbrukare ställer ut halmbalar, humleholkar och annat som gynnar insekterna. För övrigt är det mest lagstiftningen som styr.

Renkavle i höstvete

